

A lap szellemi részét

illető minden közlemény a szerkesztő
séghez intézendő.

Kiadó-hivatal:

Fekete Sándor könyvkereskedésében.
A lap anyagi részét illető külde-
mények (előfizetési pénz, kiadás körüli
panaszok, hirdetések), a kiadóhiva-
talhoz intézendők.

Egyes szám: 12 fillér.

ZENTAI KÖZLÖNY

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési feltételek:
Zentán házhoz küldve 1 évre 6 koro-
na, félévre 3 korona. Tanítók és 100
koronáig díjazott hivatalnokoknál
egész évre 5 korona;
Vidékre postán 8 korona.

Hirdetések:
Ép úgy mint az előfizetések a „Zenta
Közlöny” kiadóhivatalába küldendők
Hirdetési díj egy négyszög centimé-
terért 5 fillér.
A nyiltér sora 20 fillér.
Egyes szám: 12 fillér.

Munkásgimnázium.

1848 óta egy új osztály a nőtt a magyar társadalomnak: a munkásosztály. Ez az új társadalmi rend óriási küzdelmet vív politikai érvényesülésért. A 48-hoz szegeződött demokratiánk lassanként arisztokratikus kizárólagosságra vett hajlamot s idegenkedéssel fogadta az új embertömeget, a kinek kezében nem az ősi eke, hanem a kultúrának más egyéb épp oly szent szinboluma: a csákány és a gyalú vágta a magyarság új évezredéhez a borozdát. A mi véreink, a mi magyar munkásaink e mostoha elbánás miatt külső országok népeivel keresnek összeköttetést, s a nemzetköziség erős kapcsolatából akarnak erőt hozni az itthoni boldogulás kivirágzására.

Magyarországnak nincs intelligens embere, a ki el ne ismerné, hogy ha van is sok túlzás munkásaink között, de sok igazság is van köztük. És mikor az a nagy néptömeg, a mely az ország kulturjának erős és elutasíthatatlanul fontos alkotórésze, a nemzet ajtaján kopog, ki kell nyitnunk azt s igazságait diadalra kell segitenünk. Ami a munkásság politikai szóhozjutását illeti, az nem tartozik ide; azt Ófelsége atyai jósága biztosította s Andrássy nagy államférfiai tehetsége kellő formában törvényre teszi.

De a politikai jog még nem erősíti meg a munkásosztályt: csak a fokozott kultúra acélozhatja meg. Egy zsenialis államférfiúnak, a kitartó, munka egy nagy harcának Molnár Viktor államtitkárnak, ki történelmi érzéssel és a történet számára akarja megalkotni a mai Magyarország kulturális színvonalát, ennek a kiváló egyéniségnek oly ideája volt már évekkel ezelőtt a munkásosztály felemelésére, a mely testet öltve a zökkenés nélküli egyenletes haladást biztosíthatta volna a nemzet számára. S ez az óriási horderejű eszme ma már a megvalósulás stádiumába jutott. Országszerte munkásgimnáziumokat állít fel Molnár Viktor államtitkár kezdeményezéséből, s buzdító lelkesítő szavainak hatása alatt: egy, egy templomot, a hol a magyar munkásság a magyar nemzet eszméi körében a tudás oltárán áldoz. A társadalomra értékes elemet, az üzlet számára képzett, felvilágosult üzletembert nevelnek itt.

A munkásgimnázium ösztönöz kapcsolatot akar teremteni a társadalom többi rétegei és a munkásosztály között. A magyar munkásokat a szellem fegyvereivel akar-

juk felruházni. Haza- és emberszeretettől vezéreltetve összegyűjtjük őket; hogy tanítsuk. Nem frázisokat, nem politikai jelszavakat: csak tudományt, egyes-egyedül tudományt akarunk nekik nyújtani. A politikai ábrándok, és célok a munkásgimnázium kerítésén kívül valók. A mi feladatunk egyedül a munka. Épp azért odavárjuk a munkások egész tömegét. Politikai pártállásuk előttünk közömbös. Mi csak azt nézzük, hogy ők emberek, ugyanegy hazának polgárai, tehát testvéreink s őszinte bizalommal, testvéri szeretettel akarunk segíteni nekik abban, hogy kiműveljék magukat.

A munkásgimnázium vezére Molnár Viktor államtitkár különös súlyt helyezett arra, hogy Zentán is létesüljön munkásgimnázium. Veress Árpád tanárt bizta meg az előkészítés munkájával, a ki azt az örvedetes tapasztalatot szerezte, hogy Zentán meg van ez intézmény sikeréhez minden előfeltétel. A zentaiak lelkesen, a magasztos cél átértésével önhajtják és ígérnek segítségüket a nagy munkához.

Itt a tettek ideje. A ki a munkásosztályt hazafias és kulturális tényezőjének kívánja látni, lépjen munkába, tartson velünk! Lejárt a frázisok kora! Nem szónokolni, hanem cselekedni! Sorakozzunk zászlóink alá a munkás seregeket s vigyük őket a tudás, a műveltség váraiba! . . . Hallja meg ezt a riadót a munkásság és tudja meg, hogy igaz, egyedül igaz barátjai, az édes testvérei jönnek érte!

H I R E K.

A király névünnepe. Ő Felsége névünnepe alkalmából vasárnap f. hó 4-én d. e. 9 órakor a róm. kath. templomokban ünnepélyes istentisztelet volt, melyen a hatóságok is résztvettek.

Közgyűlés. V. képviselőtestületünk e havi rendes közgyűlését szerdán, f. hó 14-én tartja meg. Igen fontos tárgya az általunk számtalan-szor sürgetett kereskedő tanonciskola felállítása tárgyában érkezett közoktatásügyi miniszteri írat; továbbá szabályrendelet-alkotása piaci kofák vásárlásának megrendszabályozásáról; a szocialisták kérvénye a korcsmák munkaszüneti bezárása és az italmérési engedélyek tárgyában. — A kereskedő tanonciskola ügye kivált a kereskedő-képviselők megjelenését teszi elmulasztatlannak.

Iskolaszéki ülés lesz f. hó 12-én, azaz holnap hétfőn d. u. 4 órakor. A tanügyi intézkedések legcsekélyebbje is fontos a közügyre, és most 30 pontból áll a tárgysorozat, melyben valóban fontosak is szerepelnek. Azért hisszük, hogy a tagok oly számban jelennek meg az ülésen, hogy nem kell majd határozatképtelenség címén az ülést elodázni.

Jubiläum. Nagy és méltó ünnepségben volt része szeptember hó 27-én Bellér Péter nyug. rajztanítónak. Tanítói működésének 40 éves jubileumára kartársai ünnepségben részesítették. Méltó is az ünnepségre az, ki 40 éven át a tanítói rögös pályán kitartó, üdvös működést fejtett ki. A kit a Gondviselés oly tulajdonságokkal áldott meg, hogy nemzedékeket neveljen tudás és haladásra, az méltó tárgya a tisztelet- és ünnepségnek, és mi csak az vesszük rossz néven, hogy csak kartársai vettek részt az ünnepségben. Ritka alkalom az ilyen arra, hogy a nagyközönség ünnepet rendezzen, és csak önön magát becsülné meg az ilyen egyének ünnepségében. A tanítói kar kötelességet ról le nesztorával szemben, midőn ünnepélyes kifejezést adott Bellér Péter iránt való tiszteletének, de kötelességet teljesítene városunk közönsége is ily az ünnepség rendezésével.

A patriarcha beigtatása. Bogdanovits Lucian megválasztott karlócai patriarchát a király megerősítette állásban és ünnepélyes beigtatása e hó 8-án — csütörtökön — tartatott meg.

Megüresedett a beltéri iskolák V. osztályának tanítói állása, miután eddigi tanítóját Kovács Géza a tanfelügyelő a polg. iskolai tanári állásban véglegesítette. — Szivből gratulálunk Kovács Gézának, ki lapunknak is huzamosan időn át belmunkatársa volt és ki szorgalma, tanulmányában való előretörekvése folytan méltán megérdemelte ez előléptetést. — Az így megüresedett tanítói állásra f. hó 20-iki határnappal az iskolaszék már ki is irta a pályázatot.

Bács Boerogvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 3-án tartotta Fernbach Károly főispán elnöklésével rendes őszi közgyűlést, melyen a következő zentai ügyek nyertek elintézését: Kabos Ármán és társai felebbezése a Tópart és Kardutca kövezése határozata ellen. Megsemmisített. — Szabó Sándor felebbezése a ref. hitoktató fizetésének megállapítása ellen. Jöv. — Horváth Gyula felebbezése Horvát Jakab árvatömege ellen. Jöv. — Rieger és társai felebbezése Rieger József és társai napi díjai tárgyában hozott határozata ellen. Felold. — Gózon István felebbezése iskolai helyiségek bérlete ellen. Jöv. — A Deák Orbántól megvett ingatlan vételárának utalványozása. Jöv. — Elszállásolási költség leírása. Jöv. Az állatorvos fizetésének emelése. 2400 korona jöv. — A felsőhegyi, pivarhalmi és pusztatornyoskevi postajarat anyagi támogatása. Jöv. — Kopasz Kálmánnal kötött haszonbéri szerződés jöv. — Szabó Sándor felebbezése a nevezett fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata ellen. 1800 koronát állapítottak meg részére. — A husvizsgálat mikénti ellátása. Jöv.

Tanító-választás lesz f. hó 17-én, a magyar-kanisai határszéli iskolához választanak tanítót e napon d. u. 3 órakor a v. közgyűlési teremben. — A választás után, mint rendesen, áldomás lesz, bizton számíthatunk tehát arra, hogy az iskolaszék áldomást áhító tagjai is ott lesznek a választó ülésen.

Szüreti mulatságot rendeznek ma vasárnap a zentai összes szervezett munkások a nagyvendéglő színháztermében.

Kinevezés. Az igazságügyi miniszter Tamás György kir. s. telekkönyvvezetőt előléptette, illetve irodatisztá nevezte ki a zentai kir. járásbíróhoz.

A zentai Uránia Egyesület a nyári szünet után f. hó 7-én tartotta első előadását. Ez előadás annál érdekesebb volt, mert a műsor I. szakaszát, a Görög szobrászat remekeiről Veress Árpád gimn. tanár ur olvasta fel a saját szerkesztette felolvasást. A felolvasás szerkezete oly tökéletes, stílusa oly fennenszárnyaló, az előadás módja oly kellemes, oly lebilincselő volt, hogy a közönség el volt ragadtatva és zajos tapsal adózott a nagy tudás-, fényes írói kvalitással írt munkának. A képeket Szommer Géza úr készítette, ezzel művészi izlésének és fényes technikai tudásának biztosságát mutatta be. — A II. szakasz: Utazás a világ körül szintén nagy tetszést aratott Dr. Hacker Kálmán úr szép felolvasásában.

Választás. A főgimn. bizottság az I. párhuzamos osztály felállítására folytan szükségessé vált egy tanári állás betöltéséről f. hó 8-án megtartott ülésén gondoskodott, és a már szervezett ideiglenes helyettes tanári állásra Vig Lajos okl. tanárt választotta meg.

Az érdem elismerése. A Budapesten rendezett országos gyümölcs és szőlőkiallításon városi kertészünk Gallé Viktor is résztvett és kiállított gyümölcsei után állami ezüst éremmel lett kitüntetve. Nálunk a gyümölcstermelés alig számbavehető, de midőn oly kiváló kertészünk van, ki orsz. elismerésben részesül, meg volna az alkalmunk magunkat az értékes gyümölcstermelésbe beavatni és akkor nem volnánk kénytelenek a vidékről idekerülő selejtes gyümölcsért ezeket a vidékiek zsebébe juttatni.

Az új büntető törvény elsejére lépett életbe. Az egyik főujítás: a büntetés feltételes felfüggesztésének törvénybe iktatása. Az „aljas indok”-ból vétköző egyén feltétlen kivan zárva a kedvezményből. Különleges intézkedések történtek a lopási szakaszoknál és a csalásnál. A család kísérete ezentul büntetendő.

Nagy lopást követtek el eddig ismeretlen tettesek. Hirchenhauser Dávid kukoricza-földjéről nagymennyiségű csöves kukoricát loptak el. Mint halljuk, a csendőrség már nyomában van a tolvajoknak.

Drágul a nyomtatvány. A Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége értesíti a nyomtatványfogyasztó közönséget, hogy a folytonos munkabér emelkedések és a papíros árának megdrágulása folytán a nyomtatványok árai 20—30 százalékkal emelkedtek.

Az egy éves önkéntesek, akik most okt. 1-én berukkoltak érdekes reformon fognak keresztül menni. Ugyanis mindazok, akik husvétkor az altiszti vizsgálaton jeles minősítést kaptak, nyomban örmesterré fognak előrukkolni. Az igen jó szakaszvezetők lesznek, a többiek meg tizedesekké. Eddig a legmagasabb sarzsi a tizedesi volt s ha a tiszti vizsgálatot sikerrel tette le, akkor lehetett belőle örmester.

A fizetésképtelenség híresztelése büntetendő. A királyi kuria egy konkrét esetről kifolyólag kimondta, hogy aki egy kereskedőről vagy kereskedő társulatról alaptalanul azt híreszteli, hogy fizetésképtelen vagy csőd előtt áll, ezáltal büntetendő cselekményt követ el.

Az újfajta árverési hírdetések, Sűrűn közli már a hivatalos lap azokat az árverési hírdetményeket, melyekre a végrehajtási novella vonatkozó határozománya értelmében az árverést szenvedő neve nincs kitéve. Valóságos torzszülöttei ezek a hírdetések az írászat mellett okoskodó, az élet követelményeivel nem számoló jogászai bölcseségnek. A sok közt kiragadunk egy példát: Hírdeti a végrehajtó, hogy a Budapesti takarékpénztár javára 4460 kor. követelés erejéig alperesek. Daróc községében alpereseknél október 8-án megtartandó bírói árverésen elfognak adadni. A hírdetmény felhívja azokat, akik a vételárból való kielégítéshez elsőbbségi jogigényt formálnak, hogy ezt a végrehajtónak jelentsék be. Már most a jogigénylők, ha a vidéken laknak, nem tudják, hogy kik ellen vezetnek árverést, az árverési szándékozók nem tudják, hogy a község melyik házában tartatik meg az árverés, szóval olvasnak egy árverési hírdetést, amelynek az árverést szenvedőknek ennek kiütetése nél-

kül semmi értelme és kár a pénzért, amibe a közsététel kerül. Ha ez sem boldogomba, akkor nincs boldogomba a világon.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara 1908. évi október hó 16-án (pénteken) délután 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tart.

A bács-tiszavidéki tanító-egylet vála sztmánya csütörtökön, október hó 1-én nyilést tartot Márton Mátyás apátplébános egyleti egyházi elnök elnökele alatt Adán. A választmányi gyűlésen az egylet alapszabályának módosítása és a közgyűlés idejének, helyének és tárgyainak megállapítása jött szóba. A nagygyűlést f. évi október hó 28-én, szerdán Bacs Martonoson lesz.

Árverések és árlejtések a városnál. A népkerti kútnál lévő nád a városgazda hivatalos helyiségében folyó hó 11-én d. e. 9 órakor készpénz fizetés mellett eladatik. — A nagybudzsáki kaszálló téli legeltetés alá készpénz fizetés mellett a gazd. tanácsos hivatalos helyiségében folyó hó 11-én délelőtti 9 órakor ki fog adatni. — A város három jégvermének jéggel leendő megtöltési munkálatai (jégfordás) a gazd. tanácsos hivatalos helyiségében folyó hó 18-án délután 3 órakor ki fog adatni. — A vásártér felseprési és fertőtlenítési munkája a gazd. tanácsos hivatalos helyiségében folyó hó 18-án délután 3 órakor ki fog adatni. — A város tulajdonat képező kompok téli gondozásra a gazd. tanácsos hivatalos helyiségében folyó hó 25-én délelőtti 9 órakor ki fog adatni. — A kisbátka gyümölcsös 1909—1910—1911 évekre a gazd. tanácsos hiv. helyiségében folyó hó 25-én délelőtti 9 órakor ki fog adatni. — A nagybátka állami kezelés alatt nem álló 1901 és 1007. évi irtás 1909—1910—1911—1912—1913—1914, évekre a helyszínen folyó hó 26-án délelőtti 9 órakor ki fog adatni. — A belső járási I. kalkabeli földök 1909 évre kukoricza és zab alá a helyszínen folyó hó 29-én és következő napon délelőtti 9 órakor ki fog adatni. A nagy-réti II. cal. 279. sz. parcella a város gazda hivatalos helyiségében folyó hó 18-án délelőtti 9 órakor ki fog adatni. — A hasabfa és róze szállítás a gazd. tanácsos hivatalos helyiségében folyó hó 25-én délelőtti 9 órakor ki fog adatni.

A borkereskedelem baja i: Az idei bő szüret dacára a bortermelők és borkereskedők tele vannak panaszszal, mert a rendelkezésre álló nagyobb mennyiségek nem enyhítettek az uralkodó bajokat, hanem inkább növelték azokat. Különösen a kivitel elé gördül sok akadály, mert cégek rendszeresen folytatják az exportot és tevékenységük az árak rongálásában merül ki. Sok bajt okoz a hordók és a borok beraktározására alkalmas helyiségek hiánya. Ezeket az anomáliákat ismeri a kormány is és keresi a módokat, a melyekkel egy a termelőknél, mint a kereskedőkön segíthetne. Ennek az igyekezetnek a folyamánya az a szerződés tervezet is, a melyet a kereskedelemügyi miniszterium a budapesti „Vinea” magyar borkermelési és borkereskedelmi rt. gal szándékozik megkötni. Nem akarunk arra kiterjeszkedni, hogy melyek ennek a szerződés tervezetnek általánosságban az előnyei és hátrányai; de konstataálni kívánjuk, hogy az egyes borkereskedőknek és egész vidéknek is olyan előnyöket biztosít, hogy az illetők önmaguk ellen vétköznek, ha az ilyenek kínálkozó kedvezményeket ki nem használják. Nem akarjuk a „Vinea” szekerét tolni, de ha már a kormány ezt a társaságot szubvencionálja és ezzel szemben kötelességévé teszi, hogy a borok helyes beraktározására, szakszerű kezelésére és minél jobb eladására a termelőknél módot nyújtson, kár ezeket a módokat igénybe nem venni. Minden termelő vidék szőlőtulajdonosai jól teszik, ha összeállnak és a „Vinea” igyekeznek arra szorítani, hogy nekik azokat a bizonyos oleső köcsönhordókat minél nagyobb számban rendelkezésükre bocsássa, hogy minél több és nagyobb borkraktárakat létesítsen és boraik eladásánál közben járjon, amit állitotlag juttatásmentesen tartozik megtenni.

Romlott bor javítása. A romlott ízű vagy kellemetlen szagú bort megjavíthatjuk a következő módon: Minden hektoliter borra vegyünk egy tele pohár buzát. A buzát pörköljük meg erősen, egészen sötétbarnára és emint levestszük a tűzről, öntsük bele mindjárt egy hosszúkás vászonzacskóba. A zacskót most a hordóba dugjuk egy zsineggel a dugaszhoz erősítsük és a

hordót néhányszor meghengerítjük, hogy a benne levő bor mozgásba jöjjön, azután 2—3 óráig nyugodtan állni hagyjuk. — Két óra mulva kihúzzuk a zacskót a hordóból és tapasztalni fogjuk, hogy a romlott íz és kellemetlen szagot a pörkölt gabona szedte magába, a borknak pedig semmi baja sincs. Az eljárás után a bort átfejtjük egy másik hordóba.

Református pap, mint sakter. Felsőszentivánról jelentik a következő, nem mindennapi esetet: A felsőszentiváni zsidó hitközségnek jutott az a szerencse, hogy náluk sakterként és inaházi előimádkozóként vagy másfél évig egy református lelkész működött. Ugy esett, hogy a megüresedett szentiváni sakteri állás és a hirdett pályázatra egy 32—35 éves intelligens fiatal ember jelentkezett. Minthogy írásai, melyek szerint a pályázó a zsidó tanítóképzőt sikerrel végezte és hogy három rabbinus a metszésre képesítettnek mondja, rendben voltak, a hitközség az intelligens fiatal embert felfogadta. Sakterkodott, a templomban előimádkozott, nevesebb zsidó ünnepeken választékos, szép magyar nyelven prédikációt is tartott. Egyszer aztán hirtelen el kellett a népszerű sakternek az állását hagyni, mert a hitközsége megtudta, hogy: a sakter nyert ugyan képesítést metszésre és volt is vagy két évig zsidó tanító, de akkor a református valásra tért, református rektor lett. Mint ilyen rossz fat tett a tűzre amiért 3 évi börtönre ítélték. Innen kiszabadulva, ment Szentivánra sakternek. Amikor mindez kisült, nem tagadta a dolgot és elment. A szentiváni sakter hír szerint most elment Horvátországba református misszióra.

Drága hírdetések. Nálunk, de különösen Angolországban, Amerikában az ujságokat hírdetés nélkül el se lehet képzelni. A hírdetésekhez a közönség lassankint annyira hozzászokott, hogy szükségletei beszerzésénél előbb végig tanulmányozza az ujságokban a magukat hírdető cégeket. És mert a kereskedő világ is tapasztalja, hogy az ujsághírdetések haszonnal járnak, a sokaig elhanyagolt hírdetések ma már a lapoknak egyik számottevő részét alkotják. Az ujságok, hogy a hírdetéseket könnyebbé és hozzáférhetőbbé tegyék, oleső díjat állapítottak meg. Franciaországban ez másként van. Ott a lapok teljesen elhanyagolják a hírdetéseket és a kereskedő világ nem veszi igénybe, mert roppant drága. Azért Franciaországban, ha valaki venni vagy eladni akar valamit, akkor inkább falragaszokat használ. — Ezekkel kevesebbe kerül, mintha az ujságokba hűdet. — Igy például a Figaro hasabjain a hírdetések ára: az első oldalon soronként 40 frank, a második vagy harmadik oldalon 25 fran, kis cikk (40 sor) a második oldalon 1000 frank. Ugyanígy körülbelül a többi ujságok díjszabása is. A nagyon elterjedt „Petit Journal”-ba a reklám hírdetések sora az 5. oldalon 20—30, a 3. oldalon 50, a 2. oldalon 100 frank. Oly reklámközleményekért pedig, amelyeket a szerkesztőség tagjai írnak meg hír vagy formás cikk, tréfa alakjában, még borsósabb árakat kell fizetni. Nem is hírdetnek, csak a nagy árúházak, amelyeknek mindenáron föl kell hívniok magukra a közönség figyelmét és a különleges gyógyszereket gyártók és árusítók. A nagyközlőség nem ismeri a hírdetések előnyeit. — Mily költségség! Nálunk egypohár sörért is hírdetnek némely lapok.

Aki sikerrel akar hírdetni, forduljon az „Általános Tudósító” (Leopold Gyu'a) hírdetési osztályához, Budapest, VII, Erzsébet-körut 41. ahol hírdetéseket az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, telkiismeretesen, pontosan és szolid áreken eszközölnék, Több mint 200 naptár kizárólag képviselote, vidéki lapok központi hírdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelősége. Diszes ujságkatalógus, képes naptárjegyzék és minden felvilágosítás a t. c. hírdetőknek díjmentesen.

A Liniment. Capsici comp. a Horgony Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerre lett, mely számos családban már sok év óta mindig kezletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, löszvény, csúznál stb.-nél a Linimenttel való beör-

szölések mindig fájdalomcsillapító hatást idézte-
elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányók
hasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörz-
szölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitüná
haziszer jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzso-
lésképpen az influenza ellen is és üvegekben: 5
80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb
gyógyszertárban kapható; de bevásárlás alkalmá-
val tessék határozottan: Richter-féle Horgony-
Linimentet (Horgony-Pain-Expellert) kérni, vala-
mint a „Horgony“ védjegyre és a Richter czég
jegyzésre figyelni és csakeredeti üveget elfogadni.

Diszitsük lakásukat télen s kertüket nyáron
valódi **Haarlemi hagymás virágokkal**. Postán
beküldött 8 K. ellenében portó- és vámentesen
küldjük Ausztria Magyarországra a mi legjobban
kedvelt normag; újterményünket vagy 30 jácint-
hagymát üvegek, vagy 40 drbot cserepek, eset-
leg 40 drbot kerti ültetés számára. Vagy egy
gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserep
számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drból,
esetleg egy kerti és szoba összeállítást 240 dr-
ból. Tartalmaz pompás választékot jácint, tulipán,
nárciss, csilla hóvirág stbből.
Gazdagon ilusztrált sok elismerőlevéllel ellátott
főárjegyzék ingyen és bérmentve

Blumenzwiebel Züchterei
„HUIS TER DUIN“ (A G)
Nordwik bei Haarlem (Hollandia)

Csikos - **Selyem** és „Henneberg“
Kockás - selyem 1 K 50 f.
Shantung - től feljebb, bér-
Armüre - mentesen. Minta
postafordultával

Megrendelések bármely nyelven intézendők.
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Közgazdaság.

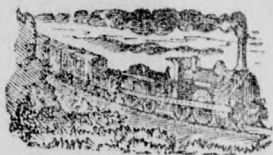
Chrysanthemumok.

Utasok és kutatók, kik Japánban megfor-
dultak, régen tudták, hogy a ma oly hatalmas
jelentőségre emelkedett virágzadag keleti sziget-
országban chrysanthemumok csodás nagyságban
és megszámlálhatatlan változatokban neveltettek
és kultiváltak. Mint minden, a mi ezen csodás
exotikus országból azon időkben szárnyra kapott,
úgy az akkori jelentések is kételkedéssel fogadtat-
tak és csak félig-meddig találtak hitre. Végre
mégis, körülbelül 32 évvel azelőtt, angol kertés-
szek odautaztak meggyőződni e csodavirágokról.
És nem hiába, szakavatott látásukkal, csodálattal
és bámulattal telve szemlélhették azt az óriási
nagyságot és nem sejtett alakokat, melyeket e
jelentéktelen és szerény kerti növény a japán
kertészek művészete és szorgalma folytán előva-
riált. Tanulmányozták tenyésztését és életmódját
behatóan és a legpompásabb fajtáknak nem
csakély számát magukkal hozták Európába. Itt
aztán több évi aklimatizáció (éghajlathoz való
hozzászoktatás) és tenyésztési kísérletek után
csakhamar a tökéletesség ugyanoly magas fokára
emelték a chrysanthemumot, mint a milyent a
japán előképek felmutattak. Angliából legott el-
terjedt a chrysanthemum-tenyésztés Franciaor-
szágba és Észak-Amerikába s a sok meglepő
eredmény valóságos chrysanthemum kultuszt
teremtett a versenyző kertészek között, — rövid
időn belül az összes kertészkedő országokban
igaz lelkesedéssel tenyésztették.

Hazánkban az ismert Mühle Árpád
temesvári cég kertészeti telepe volt az, hol leg-
először neveltettek fel chrysanthemumok mesés
nagyságú virágokkal és ugyancsak onnan kerültek
ezen óriás virágok a közönség közé.

Mühle Árpád úr Angliában és Amerikában

legelő chrysanthemum tenyésztésnél behatóan
tanulmányozta tenyésztését a ma ünnepeelt téli
virágnak és magyarországi éghajlathoz való több
évi hozzáalkalmazkodással elért végre ugyanoly
nagyszerű eredményeket, mint a milyeneket az
angol és amerikai tenyésztők elértek. Tapasztala-
taikat a múlt évben megjelent „A Chrysanthemum
Tenyésztése“, saját kiadás, ára 2 korona — című
művében leírta s évenként megjelenő őszi árjegy-
zéke, mely érdeklődőknek kívánatra ingyen és
bérmentve megküldetik, mindig felsorolja a leg-
szébb és legújabb fajtákat, a melyek azt őszi
hónapok folyamán virítani fognak és ugyanakkor
szétküldésre kerülnek.

Vasúti menetrend.

érvényes 1908 évi október hó 1-től

Zenta—Szeged

Zenta	indul	6:30	reg.	3:30	d. u.
Mkanizsa	"	7:25	"	4:26	" "
Horgos	érk.	7:57	"	4:59	" "
Szeged	"	8:56	"	6:03	" "

Szeged—Zenta

Szeged	ind	4:20	reg.	1:35	d. u.
Horgos	érk.	4:57	"	2:17	" "
Mkanizsa	ind.	5:42	"	3:24	" "
Zenta	érk.	6:29	"	4:20	" "

Zenta—Ó-Becse

Zenta	ind.	7:05	reg.	1:44	d. u.
Ada	"	7:47	"	2:20	" "
Mohol	"	8:10	"	2:40	" "
Ó-Becse	érk.	8:56	"	3:23	" "

Ó-Becse—Zenta

Ó-Becse	ind	4:10	reg.	7:20	reg.
Mohol	"	5:05	"	8:06	" "
Ada	"	5:26	"	8:19	" "
Zenta	érk.	6:00	"	8:52	" "

Zenta—Szabadka

Zenta	ind.	6:40	reg.	9:12	d. e.
Orom	"	7:49	"	10:16	" "
Szabadka	érk.	8:34	"	11:03	" "

Szabadka—Zenta

Szabadka	ind.	4:40	reg.	11:45	d. e.
Orom	"	5:30	"	12:43	d. u.
Zenta	érk.	6:19	"	1:34	" "

O-Becse—Ujvidék

Ó-Becse	ind.	4:20	reg.	9:45	d. e.
Ujvidék	érk.	6:53	"	12:40	d. u.

Ujvidék—Ó-Becse

Ujvidék	ind.	4:—	reg.	9:15	d. e.
Ó-Becse	érk.	6:28	"	12:43	d. u.

A csókai vonat menetrendje.

Csóka	ind.	5:40	7:21	11:20	1:01	4:32	10:59
Szeged	érk.	7:14	9:15	12:47	2:35	6:06	12:32
"	ind.	1:55	5:10	9:40	1:10	3:32	6:30
Csóka	érk.	3:22	6:44	11:05	2:43	5:44	8:01
Karlova	"	4:25	7:47	—	3:46	7:1	10:11

Nyilt-tér. *)

Az „Üstökös“

a legjobb magyar vicclap.
Hetenkint 20 oldal, színes képek.
Előfizetés: (jul. dec.) 6 korona.
" (jul. okt.) 3 korona.

A ki a félévi előfizetést most beküldi,
ingyen kapja az 1907. évi teljes bekötött
évfolyamot. (700 oldal vice, kép, stb.)

Utaltvány cím:

Üstökös,

Budapest, V. Szabadságtér 11.

*)E rovat alatt közöltékért a beküldő a felelős.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.
Fekete Sándor

„BIZTOSÍTÁSI ÉVKÖNYV“ 5 kor.
Kapható diszkötésben 400 oldal.

Uj munkatárs az ügynökök részére.

Jó üzleti eredményeket az életbiztosít-
ás terén csak úgy érhetünk el, ha az összes
versenyársaságok díjtételeit és kötvényfel-
téléit alaposan ismerjük.

Ez könnyen elérhető, ha megrendeljük Nadas
Nándor „Biztosítási útmutató“ című mun-
káját, mely kiadásunkban rövidesen megjelenik.

Ez kiválóan alapos és pontos magyar szak-
munka lesz, mely az összes intézetek legújab-
ban megváltozott díjtételeit és feltételeit köny-
nyen kezelhető összehasonlításokban fogja tartal-
mazni és bemutatni.

Szakembereknek nélkülözhetetlen!
Ára zsebkönyv alakban 1 kor. 30 fillér.
Megrendelhető a

„Biztosítási és Közgazdasági Lapok“-nál
Budapest, VI. ker., Vörösmarty-utca 43. sz.

A lap előfizetési ára 1/4 évre 3 korona.

AMERIKA

Elutazás Havreből minden szombaton,
Bécsből minden kedden.
Utazási jegyek a

Francia vonalra

Amerikai vasúti jegyek bármely
állomásra eredeti árban.
Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve
CSAKIS a

FRANCIA VONAL ad.

Bécs, IV. Wiedener Gürtel Nr. 16.
(A déli- és államvaspályával szemben.)

A címre gondos ügyelet kéri.

Pályázati hirdetemény a Sinkay-féle ösztöndíjra.

Néhai Sinkay János végakarata által létesített és a nmélt. Vkmn. úrnak 1898 évi 61.305 sz. rendeletével jóváhagyott erre vonatkozó alapító oklevél 8. pontja értelmében egy ösztöndíjas hely lesz a zentai közs. főgimn. bizottság által betöltve, mely ösztöndíjra pályázhatnak:

1. a műegyetemi, nemzetgazdászati, szakszerű vegytani, gyógyszerészi, képzőművészeti, erdészeti, gazdasági, országos ipari vagy kereskedelmi pályán haladó férfi tanulók vagy fizetést és ellátást nem élvező gyakornokok.

2. Ezen ösztöndíjas hely elnyerője az 1908. évi szeptember 1-ével kezdődő időtől évenként 500 kor. összeg élvezetében fognak részesülni félévenként előre kifizetendő részletekben.

3. A pályázóknak igazolniuk kell:

a) Születésüket, hivatalos anyakönyvi kivonattal.

b) Eddigi tanulmányaik jó sikerét az illetékes tanhatóság által kiállított eredeti bizonyítványokkal, melyben, ha a magaviselet nem lenne kitüntetve, az külön igazolvánnyal igazolandó.

c) Illetékes községi bizonyítvánnyal a pályázó szüleinek vagy magának a pályázónak vagyoni állapotát, esetleg vagyontalanságát.

4. Az alapító levél 8. pontja szerint az abban körülírt Sinkay, Gombos és Minákovits családok fiasjadekainak kellő minősítés mellett elsőbbségi jog van biztosítva; ilyenek hiányában pedig csupán zentai illetőségű pályázók nyerhetik el az ösztöndíjat, mindenesetben különös súlyt fektetve vagyoni helyzetre, képességre, szorgalmas és jó magaviseletre.

5. Az ösztöndíjat elnyert tanuló félévenként hiteles bizonyítvánnyal vagy leckekönyvvel igazolni tartozik tanulmányai folytatását, jó előmenetelét. Ennek elmulasztása esetén az ösztöndíjat az illető elveszti.

6. Az elnyerendő ösztöndíjat az illető pályája végeztéig fogja élvezni, amennyiben ez ezt kizáró okok fel nem fognak merülni.

7. Az ösztöndíjra történendő kijelölés a nmélt. Vkmn. úr jóváhagyása után fog jogerőre emelkedni.

8. Pályázni szándékozók a fentebbiek szerint felszerelendő kérvényüket 1. évi november hó 10-ig nyújtják be a zentai közs. főgimn. bizottság elnöknél. Később érkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

A zentai közs. főgimn. bizottságnak 1908. évi október 8-án tartott üléséből.

Dr. Huszágh Nándor
főgimn. bizotts. elnök.

Aki hirdetni akar

még pedig sikerrel, az forduljon az „Általános Tudósító“ (Leopold Gyula) osztályához, Budapest, VII. Erzsébet körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és nap-tárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Több mint 200 naptár kizárólagos képviselése, vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelősége. Diszes újságkatalógus, képes naptárjegyzék és minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

Iskolázott,

jó modorú

leány és fiú

tanulóul felvétetik

Fekete Sándor

könyv- és papirkereskedésében,
könyvnyomdájában.

Kiadó üzlethelyiségek.

A ZENTA-VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR épületében, jelenleg Fekete Sándor által birt. üzlethelyiség, valamint az új PLEBÁNIA-PALOTA piactérré néző részében egy kisebb üzlet helyiség október 1-től kiadó. Érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek

Fekete Sándor
könyvkereskedésében.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult. Készvényénél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésével söléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerárára az „Arany oroszánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Lapunk részére hirdetések felvételnek kiadóhivatalunkban.

KISS ÉS TÁRSAI

(Cégtulajdonosok: Fekete Géza, Kiss Sándor és Weiner Lipót)

famegmunkáló ipartelep és bútorgyár

Telefon: 34.

ZENTA.

Sürgönczim: BÚTORGYÁR.

Elvállal teljes lakberendezéseket minden stílusban és kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabbig.

PIPERE BÚTOROK.

BÚTORKERESKEDŐKNEK EN-GROS ÁR.

Iroda-, üzlet-, kávéházi-, és éttermi berendezések, portálok, ajtók, ablakok készítése.

Elvállal: asztalosoktól MÉRSÉKELT ÓRADIJAK mellett asztalos- és különösen építetmunkákat GÉP ÁLTAL teljesen elkészítve.

33 év óta fennálló könyv- és papirkereskedésem

szolidan és pontosan szolgálta ki a n. é. közönséget és ezután is ily irányban vezetem azt tovább. Arra kérem tehát a n. é. közönséget, hogy bizalmával ezután is ajándékozzon meg és könyvszükségletét nálam vásárolni sziveskedjék.

Együttal tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy ideiglenesen még néhány hétig üzletem a

„Zenta Vidéki Takarékpénztár“

emeletes házában van,

de nem sokára az épülőfélben levő

róm. kath. plebánia palotájának

egyik főtéri boltjában helyezem el.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, maradok Zentán, 1908. aug. hó

teljes tisztelettel

Fekete Sándor.